

6. VESIHUOLTOLAITOS

6.1. Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan. V. 2015 lopulla Laitilan kaupunginvaltuusto teki päätöksen vesihuoltolaitoksen taseyksikön perustamisesta 1.1.2015 alkaen.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa on taksoja lukuun ottamatta teknisellä valiokunnalla. Taksoista ja maksuista päättää kaupunginhallitus, ja toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asettaa kaupunginvaltuusto.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoita, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Vuoden 2018 lopulla valmistui yhdysvesijohto Eurasta Laitilaan, ja talousveden osto Euran kunnan vesihuoltolaitokselta alkoi. Samalla loppui vedenosto Uudenkaupungin Veden Kalannin pohjavedenottamolta.

Jätevesi johdetaan siirtoviemärillä Uuteenkaupunkiin Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Hapönniemen jätevedenpuhdistamolla. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallinnointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

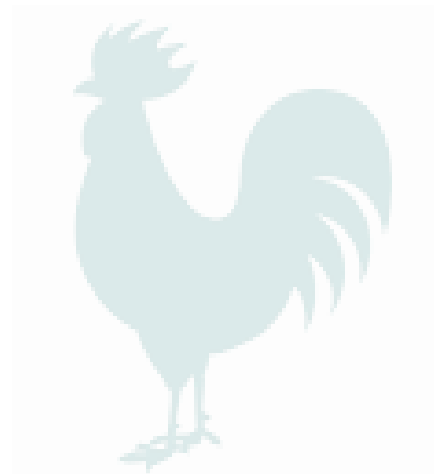
Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2019 oli 1,43 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,38 €/m³ (alv 0 %). Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (19,47 €/v – 750,20 €/v/laitos (alv 0 %)).

Talousvettä toimitettiin 6.155 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 474.050 m³.

Talousveden myyntituotot olivat 728.016 € (käyttömaksut 680.003 € + perusmaksut 48.013 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 66.150 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 18 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 350.239 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 158.227 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 34.416 m³.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5618 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 423.863 m³. Jäteveden myyntituotot olivat 1.059.407 € (käyttömaksut 1.016.886 € + perusmaksut 42.521 €) Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 13 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 50.400 €. Sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteestä

(5720 m3) maksutuloja kertyi 35.690 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 636.024 m3. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsittelystä jätevedestä on 32 % eli jätevesiverkostossa on vuotovesiä ja hulevesiä.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos myy talousvettä ja vastaanottaa jätevettä Pohjoiskulman vesiosuuskunnalta, jossa on liittyjiä vesijohtoon noin 22 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesiosuuskunta ostaa vesihuoltopalvelut Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselta erillisen sopimuksen perusteella. Veden mittaus tapahtuu yhdessä liittymispisteessä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 48 taloutta (loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 516.532 €.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitosi miestä, jotka myös päivystävät. Päivystysrinkiin kuuluu lisäksi yksi teknisen toimen työntekijä.

Vesijohtoverkostoa on n. 165 km ja viemäriverkostoa n. 103 km, josta viettoviemäriä on n. 78 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 34 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötöitä kuudella vedenottamalla, joista Untamalassa, Palttilassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinpoistolaitteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 1.833.535 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 115.158 € (v. 2018 ylijäämää 155.966 €). Taksoja on korotettu viimeksi 1.1.2016 lähtien. Vesilaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kaupungin sijoittamalle pääomalle 125.000 €.

Peruspääomaan on tehty tilinpäätöksessä 2015 teknisuonteinen korjaus (K. hall. 19.12.2016 § 274), jolloin vuosilta 2009–2015 kertynyt 1.017.723,83 € aiheeton alvsaaminen poistuu kirjanpidosta ja vesilaitoksen peruspääomasta. Tällä toimenpiteellä ei ole vaikutusta tuloslaskelmaan.

VUODEN 2019 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

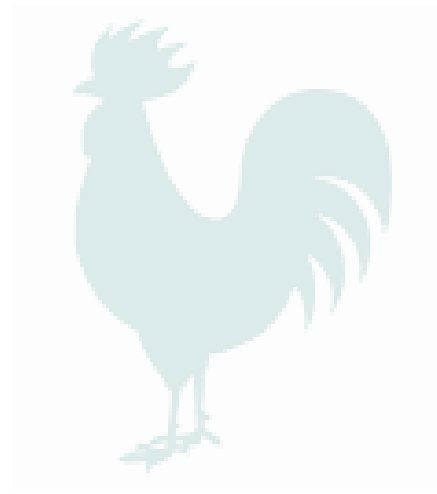
Vesihuoltolaitoksen tavoitteena oli käyttöveden korkea laatu ja vesihuoltolaitoksen positiivinen tulos. Tavoite toteutui käyttöveden laadussa, mutta vesihuoltolaitoksen tulos oli negatiivinen.

Tavoitteena oli (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

YHTEISTYÖHANKKEET

Talousoveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan männyn pohjavesihankkeessa mukana oleminen.

Vuoden 2018 loppupuolella on perustettu Kuninkaan Männyn Vesi Oy, jossa Laitilan kaupunki on osakkaana yhdessä Rauman kaupungin, Euran kunnan ja Kokemäen vesi Oy:n kanssa.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. Tehtävät lisäselvitykset huomioiden vedenoton lupapäätös tehtäen vuonna 2023.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Vedenosto Uudenkaupungin Kalannin vedenottamoilta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Hapönniemmen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

VESILAITOKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

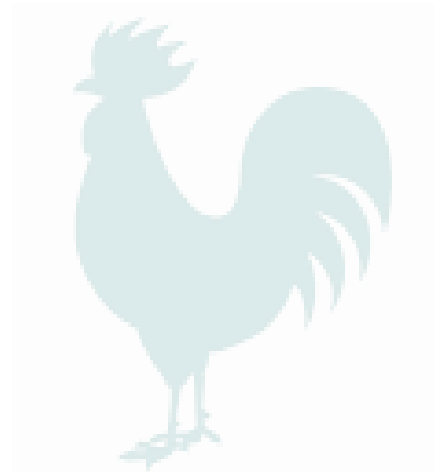
Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivitys 24/7.

Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaan männyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

Jätevesiverkoston tiivistämistä on tehty vähitellen, jotta mahdollisimman vähän vuotovesiä johdettaisiin Vakka-Suomen Veden puhdistettavaksi. Vuotovesien lisäksi tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkostoon. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemäröintien suunnitelmallinen tarkastustoiminta oli tarkoitus aloittaa vuoden 2019 aikana, mutta vesihuoltolaitoksella oli henkilöstössä vaihtuvuutta ja sen seurauksena resurssivajasta. Suunnitelmallinen tarkastustoiminta aloitetaan vuoden 2020 aikana. Vuotovesien määrän olennainen vähentäminen on otettava painopisteeksi unohtamatta vesihuoltolinjoja.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalilat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokratustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

Vuonna 2019 Vesihuollon toimintojen hallintomallia on tarkasteltu muun toiminnan määritysten yhteydessä.

6.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot %
LIKEVAIHTO	1 782 675	1 721 500	1 833 535	112 035	107
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-193 602	-202 179	-193 339	8 840	96
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-51 299	-55 127	-54 000	1 127	98
Muut henkilösivukulut	-953	-7 885	-5 661	2 224	72
Palvelujen ostot	-596 202	-700 400	-817 598	-117 198	117
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-154 613	-175 500	-190 620	-15 120	109
Liiketoiminnan muut kulut	-98 720	-79 440	-100 056	-20 616	126
TOIMINTAKULUT YHT	-1 095 389	-1 220 531	-1 361 272	-140 741	112
TOIMINTAKATE	687 286	500 969	472 263	-28 706	94
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	744	0	585	585	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-6 227	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-125 000	-125 000	-125 000	0	100
VUOSIKATE	556 803	375 969	347 848	-28 121	93
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-416 987	-405 764	-478 688	-72 924	118
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	-467	-467	0
TILIKAUDEN TULOS	139 816	-29 795	-131 308	-101 513	441
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	16 150	0	16 150	16 150	0
Varausten lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	155 966	-29 795	-115 158	-85 363	387

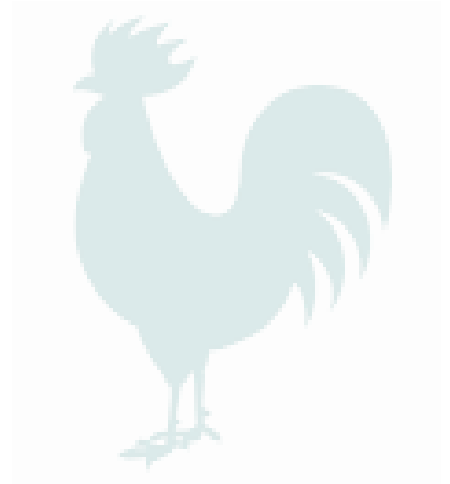
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %		
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		
Voitto, %	-7,16	7,84

6.3. LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE- LASKELMA

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTAAVAA

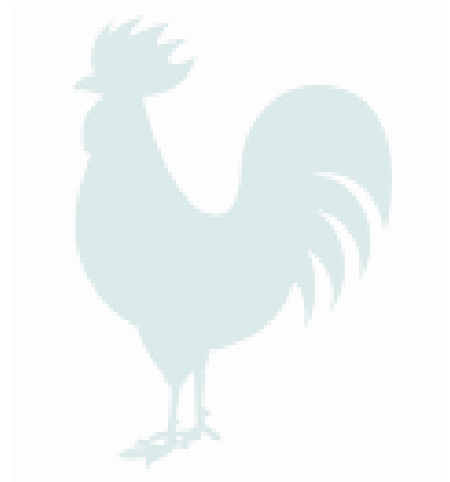
VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	785 128	785 128
Aineettomat hyödykkeet yht.	785 128	785 128
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 782	12 782
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992	12 992
Rakennukset	562 681	617 276
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 069 549	6 465 385
Koneet ja kalusto	-56 516	-28 258
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524	74 524
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	0	0
Aineelliset hyödykkeet yht.	6 676 013	7 154 702
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset ja liittymismaksut	20 800	20 800
Sijoitukset yht.	20 800	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	7 481 941	7 960 630
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0
Pitkäaik.saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	823 374	756 264
Lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	-3 211	-982
Siirtosaamiset	110	62
Lyhytaikaiset saamiset yht.	820 273	755 344

VASTAAVAA	2019	2018
Saamiset yht.	820 273	755 344
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Muut arvopaperit	0	0
Rahoitusarvopaperit yht.	0	0
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	764 213	473 086
Rahat ja pankkisaamiset yht.	764 213	473 086
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 584 486	1 228 429
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 066 427	9 189 059

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTATTAVAA

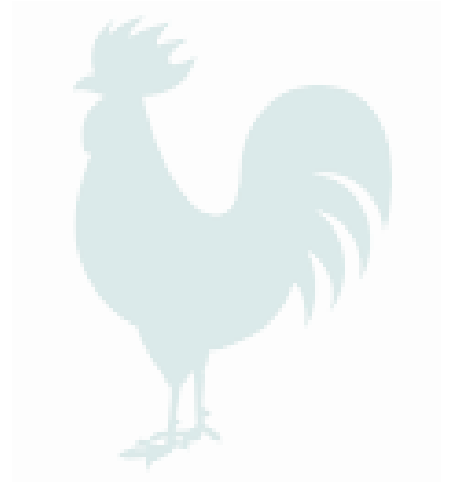
VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 413 401	1 257 434
Tilikauden yli-/alijäämä	-115 158	155 966
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 970 781	6 085 938
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR		
Poistoero	13 375	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	13 375	13 375
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	325 000	455 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut Pitkäaikaiset velat/Liittymism.	2 561 992	2 465 626
Siirtovelat	0	0
Pitkäaik.vieras pääoma yh	2 886 992	2 920 626

VASTATTAVAA	2019	2018
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	191 602	159 460
Muut lyhytaikaiset velat/Liittymism.	0	0
Siirtovelat	3 677	9 660
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	195 279	169 120
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 082 271	3 089 746
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 066 427	9 189 059

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	66,0	66,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168	173
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 298,2	1 413,4
Lainakanta 31.12., 1000 €	325	455
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

6.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN LIITETIETOJA

6.4.1. Liikevaihto ja muut varsinaiset toimintatuotot

LIKEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT

	2019	2018
Liikevaihto	1 833 535	1 782 675
Tuet/avustukset	0	0

6.4.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto

Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

6.4.3. Henkilöstö

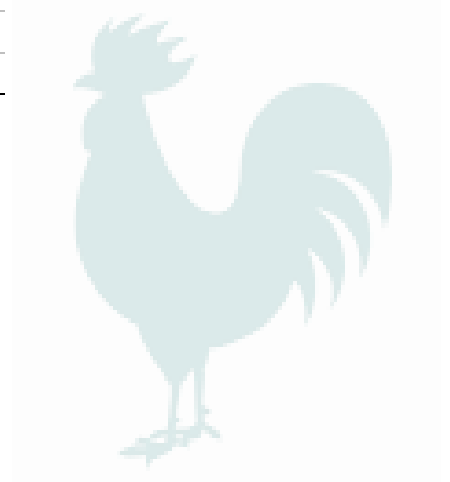
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT

	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-193 339	-193 602
Eläkekulut	-54 000	-51 299
Muut henkilösivukulut	-5 661	-953
Yhteensä	-252 999	-245 854
Henkilöstön lukumäärä	5	5

6.4.4. Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

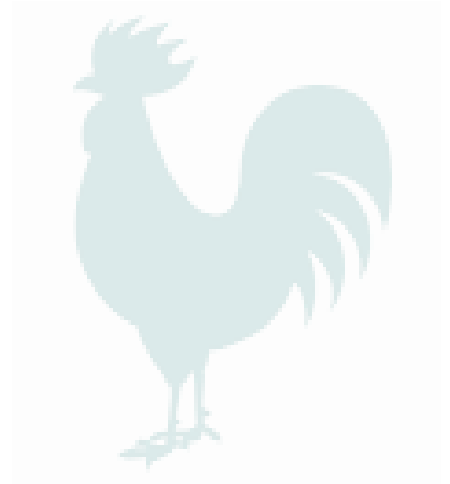
	2019	2018
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 413 401	1 257 434
Tilikauden yli-/alijäämä	-115 158	155 966
Yhteensä	5 970 781	6 085 938

6.5. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTAAVAA

VASTAAVAA	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Maa-alueet	
Kovero Puntarin vedenottamo (1000 m2 á 2,325 m2, 18:0)	391
Puhdistamo (78:0)	7 161
Paltilan vedenottamo (1:197)	4 709
Vedenottamo Sorola (1:40)	168
Vedenottamo Vidilä (4:32)	353
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992
Rakennukset	562 681
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 069 549
Koneet ja kalusto	-56 516
Keskeneräiset hankinnat	785 128
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524
Sijoitukset	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 481 941
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Aineet ja tarvikkeet	0
Myyntisaamiset	
Myyntisaamiset: taseessa tilillä 1805	823 374
Myyntisaamiset: taseessa tilillä 1810	0
Siirtosaamiset	110
Rahat ja saamiset	764 213
Muut saamiset: alv saamiset	-3 211
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 584 486
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 066 426

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTATTAVAA

VASTATTAVAA	2019
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 413 401
Tilikauden yli-/alijäämä	-115 158
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 970 781
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	
Poistoero	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHT.	13 375
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	325 000
Muut velat/liittymismaksut	2 561 992
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat: taseessa tili 2815-2819	191 602
Muut velat: taseessa tili 2856	0
Siirtovelat: lomapalkkajaksoitus tili 2881	3 677
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 082 271
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 066 427

